

Tento článek zachycuje postřehy a zkušenosti, které jsme učinili během nahrávání našeho prvního CD, a měl by sloužit jednak těm kapelám, které ještě nikdy ve studiu nebyly, a zároveň "pouštěčům", aby věděli, o co "go" [čti gou] a s čím se to vlastně ti jejich miláckové potýkají. Pokud tento článek ušetří nějakou tu korunu díky vyvarování se zbytečných chyb - a těch korun je jen za hodinu nahrávání dost - budu rád a tento článek splnil svůj účel.

Když jde mladá kapela poprvé do studia, tak obvykle neví do čeho jde. Když si příznivec či fanynka koupí (vypálí) CD své oblíbené kapely, obvykle netuší, co všechno je za tou krabičkou o rozměrech 12x12 cm schováno.

Vymyšlené jsme to měli, myslím, dobře. "Když Beatles nahráli svou první desku za jeden den, tak my to logicky budeme nahrávat o něco déle, protože, ruku na srdce, Beatles byli přece jenom trochu lepší", řeknete si a pustíte se do přípravy podrobného nahrávacího plánu. První den jen pět písniček, neboť každý muzikant ví, že je třeba nějakou dobu zvucit a štelovat, druhý den šest písniček a třetí den také šest písniček. Jak prosté, jak jednoduché, sláva, nazdar výletu, nezmokli jsme, už jsme tu a za čtrnáct dnů můžete udělat křest. V kapele se odhlasuje, že se to nahraje live (to jako všichni všechno dohromady), aby to neztratilo ten drajv, navíc se ušetří spousta peněz (to je argument jako hrom) a deska bude co by dup.

Nahrávali jsme ve studiu Macac v Českém Rozhlase v Ústí nad Labem a před studiem jsme byli už hodinu před začátkem nahrávací frekvence (do této doby ještě v souladu s nahrávacím plánem). Náš milý zvukař Vláďa přišel akorát, tj. v 10 hodin, a začal zapojovat mikrofony. Každá kytara dva, harmonika jeden (co by taky harmonikář chtěl víc), pak ještě napíchnout šňůry do kytar, nastavit zpěvové mikrofony, samozřejmě s "plivátkem" (to je takové sítko na tlumení souhlásek "b" a "p" a určitě i ochrana proti poplívání mikrofону - to mně nikdo nevymluví). Pěkně rozesadit do kroužku o poloměru 2 metry ($r = 2\text{ m}$) a hotovo.

První verze je splachovací, to se všeobecně ví, takže bez zbytečného strachu raz, dva, tři, čtyři, jedem. Mistr zvuku si nastavil čudlíky a napodruhé naostro. "Výborně, to šlo", řeknu si a ze zvukařské kukaně se ozve "Tak tohle mažu a napotřetí znova a líp, pánové". Začínám si poprvé uvědomovat, že to všechno tak jednoduché nebude. Po čtyřech hodinách nahrávání jdeme na oběd a hotovou máme jen jednu písničku, začínáme se dostávat do časového skluzu. Oběd nám pomohl na všechno zapomenout. Po hodině pauzy si pouštíme zcela odpočatí naší předobědovou práci. "Nepoužitelné, protože to je moc rychle a ještě trochu falešně", zní ortel smrti. Opravovat se nedá, protože jsou slyšet přeslechy z nástrojů a hlasů v ostatních mikrofonech. Opouštíme představu nahrávání live a začínáme dělat písničky stylem nástroje zvlášť - hlasy zvlášť. Zpěvák, magistr a inženýr v jedné osobě sedí za sklem ve zvukařské kukani a zpívá nám do sluchátek orientační zpěv. Došlo tedy na sluchátka, ze kterých jsme měli

strach. První píseň odkládáme na později. Chýlí se konec první nahrávací frekvence a máme tři písničky.

Jedeme na ubytovnu. Stála nás jen 70 Kč na noc, ale ve společnosti pracovní brigády z Ukrajiny člověk nemůže hned tak usnout. Probírám znovu a znovu první nahrávací den a věřím, že zítra to bude lepší.

Druhý den začínáme písničkou Komár. "Je to rokenrol a ten nám vždy šel. Sfoukneme to napoprvé, maximálně napodruhé", dodáváme si odvahy. Po osmém nahrání odkládáme Komára na později. Do oběda se ještě trápíme, ale po obědě nastává obrat k lepšímu. Nahráváme vše podle nahrávacího plánu, ale bez zpěvů, bez rytmiky a bez těch sól, které si naši sóloví hráči netroufnou sfleku bez chyb zahrát. A tak dále ...

Z předpokládaných třech dnů, které jsme si vyhradili na nahrání všech písniček, se náš pobyt protáhnul na dnů pět, a to jsme nestačili nahrát hlasy, které pojedeme dodělat za měsíc (v době kdy čtete tento článek už je doufám vše hotovo). Začínám přemýšlet o podrobném nahrávacím plánu a říkám si zcela nepoučitelně, že hlasy sfoukneme napoprvé, maximálně napodruhé. Jsme unaveni a jsme rádi, že jedeme domů.

Postup práce a pár postřehů:

- 1) Nahrávali jsme nástroje odděleně od hlasů, ale ne jednotlivě (basa, kytara a vyhrávky, pokud si byl muzikant jist dohromady). Sóla je lepší dohrávat, protože se dá dobře opravovat. Když v sóle někdo udělá chybu, tak se nahrávka pustí kousek zpátky a sólista začne hrát jakoby se sebou. Před chybným místem zvukař udělá střih a po něm udělá další střih, čímž se vrátí do původně hraného sóla.

- 2) U každé písničky jsme měli zjištěnou optimální rychlost podle metronomu, a to už z domova porovnáváním kazet z koncertů a ze zkoušek. Metronom nelže. V několika případech jsme to hráli rychleji, protože se nám to zdálo nějak pomalu a metronom nerespektovali. Při poslechu to bylo rychle. Emoce a napětí udělají své.

- 3) Před každou písničkou jsme si pustili na čas metronomovou rychlost, ale celou dobu podle něj jsme nehráli. Pokud nejste zvyklí hrát podle metronomu už ze zkoušek, tak při nahrávání se to nenaučíte a výsledek nebývá nejlepší. Nehledě k tomu, že to pak zní někdy strojevě.

- 4) S bicími jsme hráli dohromady, ale pak se zjistilo, že jsou příliš slyšet přeslechy do ostatních mikrofonů a bicí získávají divný zvuk. Vyřešili jsme to tak, že po nahrání se nechaly jenom bicí a znovu jsme k nim dohráli ostatní nástroje.

Jak jsme nahrávali naše první CD

Napsal uživatel Honza Komín
Sobota, 01 Duben 2000 01:00

- 5) Je dobré mít ve sluchátkách orientační zpěv. Ten se dá realizovat ze zvukařské kabiny nebo jinak izolovaně aby se nenahrával přes nástrojové mikrofony.
- 6) Zpěv nepodceňovat a cvičit ho už doma. Ve vícehlasech každý musí přesně vědět melodickou linku svého hlasu. Je dobré nahrát si svůj zpěv na zkoušce bez nástrojů a člověk mnohdy nevěří svým uším. Pokud si netroufáte, tak si pusťte písničku z walkmana do uší a váš zpěv nahrajte na druhý kazeťák. Rovněž někdy nebudete věřit vlastním uším. Hlasy cvičte jen s jednou kytarou. Zpěv jsme hodně podcenili a mohou za to porotci z různých soutěží, kteří nás ujišťovali, jak zpíváme čistě, ale s těmi nástroji bychom prý měli něco udělat.
- 7) Je třeba mít na paměti své vlastní schopnosti a nechtít nahrát napoprvé dokonalou desku, tak jako naše největší hvězdy. Vždyť i oni mají na své první desce přebrnky, intonační nepřesnosti. Ale zaujali zcela něčím jiným, silou písniček. Oproti nejlepším máme my (mladé kapely) většinou málo peněz, málo času ve studiu a nedostatek zkušeností. Kritici vám vaše dílko stejně odstřelí (pokud se jim dostane pod ruku), tak jako odstřelili první desku současných hvězd. Pamatuji si na kritiku první desky Samsona a Nezmarů tehdy v Gramorevue.
- 8) Při dozpívávání pamatujte, že i hlas se unaví a desetihodinová frekvence na zpívání, no nevím nevím, ale někdo to třeba vydrží, já ne. Kladem je, že spousta lidí si ve studiu uvědomí, jaké mají učitelé těžké povolání, a nevidí už na jejich práci jenom ty prázdniny.
- 9) Při zpívání hodně pijte nebo jinak zvlhčujte (hlasivky).
- 10) Pilulky proti napětí a stresu z kozlíku, meduňky a máty, které jsou inzerovány v televizi, nefungují !!!